

BARS-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egyszerűen 10.—
Hónapra 3.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

Beiktatta a vármegyei közgyűlés Dr. Hetényi Rezső alispánt

Szerdán tartotta vármegyénk törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlését Apolyságon.

A közgyűlést Thuróczy Károly főispán nyitotta meg a következő beszéddel:

Háborus tél után ugyancsak háborús tavasz következett el a mi Hazánkban és itt legelső sorban a Magyar Honvédről kell megemlékeznünk, tisztról, alisztról és köztivéről egyaránt megemlékeznünk a hála, a határtartás nagybecsülés és bensőségteljes szeretet forró érzésével.

A mi drága Honvédségünk a hosszú orosz tél, a minden élő lényt megsemmisítéssel fenyegető, hóviharok — korbácsolta, dermedő ege alatt turáni kemény elszántsággal állta a várát, ezer halállal dacolva, a Nemzet életének védelmében és hatalmas szövetségeseink oldalán váll-váll mellett küzdve csodálatos érdemű módon vette ki részét a bolsevizmus elleni élet-halál harcából.

Feltétlenül helytálló az a régen igazolt megállapítás, hogy mi katona-nemzet vagyunk. Ezt a megtisztelő és minden Magyar joggal büszkévé tevő szép jelzőt történelmünk jelen sorsdöntő hőskorszakában azonban csak akkor érdemeljük meg valójában, ha nemcsak az odakünt fegyverrel a kezében oroszlánként küzdő Magyar Honvéd a katona, hanem mentalitásban, világnézetben, a Nemzet jövődjéért a fizikai lét feláldozását bármely pillanatban vállaló értelemben értendő kötelességteljesítésben idebent is katonává válik minden férfi és nő, aki számot tart arra, hogy Magyaroknak neveztessek a maga tisztultabb értelmében.

Sulyos, soha jóvá nem tehető katasztrófához vezethet, ha mi apró-cseprő akár politikai, akár személyi természeti torzalkodásokkal, inproductív szalmacséplesekkel fecséreljük el az Isten által is alkotó produktivitásra rendelt időt és gyengítjük a Nemzetnek a minden hátsó gondolat nélküli összefogásban rejlő erejét.

És itt igen tisztelt Törvényhatósági Bizottság, akiben tárgyilagossá igazságérzet érte, meg kell állapítania, hogy hála adassék a honi a Mindenhatónak, — Bars és Hont k e e. vármegyei törvényhatósági bizottsága megalakulásának pillanatától kezdve, kezdetben talán tudat alatti helyes megérzéssel, majd a történelmi földrészeket döngető viharainak kirobbanása után az életben maradás és feltételek megteremtésével vállalta az imperatívumot és mindenkor minden elismerést megérdemelt módon tett tanúbizonyságot felelősségéről, a közügyek intézésére való elhivatottságáról, tárgyilagossá józanságáról és a valamely politikai pártéhoz való tartozás tudata soha nem befolyásolta ennek a tisztelt bizottságnak egyetlen tagját sem olyan irányban, hogy itt e teremben politikai természetű, vagy háttérű vitákat, vagy megnyilatkozásokat akart légyen kiprovokálni, illetőleg elhangoztatni. Kérem maredjunk mi meg továbbra is e mellett a mi stílusunk, e mellett a mi bars-honti formánk mellett, amelyből csak áldás, Isten mosolya fakadhat.

Még egy igen komoly kéréssel járulok a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság elé és rajta keresztül a törvényhatóság egész közönségéhez.

A világháború mind nagyobb méreteket ölt és hogy az a bizonyos eldobott kő hol áll meg, nem tudjuk. Egyet azonban tudunk és ez az, hogy amíg az a bizonyos kő bugvasüvöltve repül földön-vízen-légen, addig a mi megpróbáltatásaink is csak fokozódhatnak és a mi áldozatkészségünk elé újabb és újabb követelmények lépnek szükségszerűleg és természetesen nekünk, ha továbbra is fenn akarunk maradni, ha azt akarjuk, hogy továbbra is harangjaink kongása tegye áhitatosá a magyar vasárnapok csendjét, ha azt akarjuk, hogy továbbra is a piros-fehér-zöld trikolor lobogtassa a magyar szellő Szent István birodalmában, akkor Tekintetes Törvényhatósági Bizottság nekünk ezeket a megpróbáltatásokat, ezeket az áldozatokat vállalunk kell fenntartás nélkül, maracéktalanul, lelkünk minden meggyőződésével. Vállalunk kell a korlátozásokat, a kényelmetlenségeket hiszen az életünkről, a létéről vagy nemlétéről van szó, ebben a játszmában ez a tét és ezért kell vállalnia a lemondást szegénynek-gazdagnak egyaránt, a tehetőseknél azonban fokozott a kötelezettségük is, a vagyon, a jövedelem nem több jogot, hanem több kötelezettséget, impozáns példaadási kötelezettséget jelent.

Az egyes egyén áldozatul eshetik a lét küzdelmében, de örök a Nemzet élete.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Feltétlenül kikivánkozik belőlem, hogy itt az igen tisztelt Törvényhatósági Bizottság színe előtt is megemlékezzem azon nemzetmentő hatalmas munkáról, melyet dr. Hetényi Rezső a vármegye alispánja az egyke elleni küzdelem kézbe fogásával és konkretizálásával elindított. Elindította és megvalósította továbbá a Magyarság jövődjéért agódogva-gondoskodni igyekvő magyar lelke elgondolásának produktumaként azon akcióit, mely a magyar népléleknek az ősi tradíciók felelevenítése általi visszamentését célozza az ősi talajba daiban, viseletben, szokásban és művészetben egyaránt. Szívügyévé tette a sórványmagyarság erősítését, a fronton érettünk életüket-vérüket kockára tevő honvédeink itthoni rekonpenzációját.

Mindezen önzetlen és kimagasló tevékenyeg országos viszhangot keltett. A kormányzatunk hálaival vett megértéssel tette meg alispánunk előterjesztésére azon intézkedéseket, amelyek elgondolásainak valóra válását elősegítik hivatottak. A belügyi kormányzat pedig azzal bízta meg dr. Hetényi Rezső alispán urat, hogy a Balatonkenesén rendezett népművelési tanfolyamon előadást tartson elgondolásairól és rendszeréről. Az előadáson jelen voltam és így személyesen volt alkalmam láthatni nagy sikerét és ennek örvendhetni.

És Alispán Urnak e helyről is a köz, a jóvő magyar élet nevében szívből fakadó elismerésem és köszönetem fejezem ki és kérem őt, folytassa tovább megingathatatlanul, amit elkezdett s kérem az Uristent, engedje,

hogy be is fejezhesse. Bejelentem, hogy dr. Hetényi Rezsőt a belügyminiszter ur vármegyénk végleges alispánjává nevezte ki, amit úgy saját magam, mint a törvényhatósági bizottság és vármegye a legnagyobb örömmel vett tudomásul.

Nyugodt lélekkel hozhatom a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság nagybecsű tudomására, hogy miként ez az alispáni jelentésből is kivehető, úgy a vármegyei, mint a közügyi tisztviselői kar dacára annak, hogy a mai háborús közigazgatás a behívások és személyzeti hiány folytán sajnos nagyon is konstátálható létszám-csökkenés mellett a tisztviselői jóformán emberfeletti feladatok elé állítja, mégis az emberi fizikai teljesítőképesség határain belül becsülettel, hűen állja meg helyét és igyekszik a hivatalos teendők hekatombáival megbirkózni, miért is elismerés és dicséret illeti meg.

Ezután dr. Hetényi Rezső alispán letette az esküt. A közgyűlés melegen ünnepelte az alispánt. Győri Dezső vármegyei főjegyző a tisztviselői, Farkas Géza felsőházi tag és törvényhatósági bizottság nevében köszöntötte az alispánt. Dr. Hetényi Rezső alispán a következő beszéddel válaszolt:

Mélyen meghatva, hálatelt szívvel mondok őszinte köszönetet elsősorban Főispán Urnak azokért az elismerő szavakért, amelyekkel kinevezésem a törvényhatósági bizottság tudomására hozta. Kérem, hogy azt a baráti és támogatást, amiben személyemet és a tisztviselői kart eddig részesítette, továbbra is megtartsa.

Nagy megtiszteltetésnek veszem azt az üdvözlést, amellyel Farkas Géza felsőházi tag ur a törvényhatósági bizottság nevében köszöntött.

Amikor ezelőtt másfél évvel ideiglenes megbízás folytán átvettem e vármegye vezetését, szeretettel hittelem, és magabizással foglaltam el állásomat és a törvényhatósági bizottság elé egy minden ágazatra kiterjedő munkatervet terjesztettem.

Az elmúlt másfél év alatt ennek a programnak minden pontját igyekeztem megvalósítani és ma már az akkori munkatervet részleteiben hajtom végre.

Uj programot ma sem adhatok csak annyit, hogy a magam elé kitűzött feladatokat és célokat el'ogom végezni és el szeretném érni és a két vármegye népének életét érintő minden sorskérdést igyekezni fogok megoldani.

Működésemmel elsősorban a törvényhatósági bizottság támogatására kívánok támaszkodni. A vármegye a legősibb és legmagyarabb intézmény, amely intézménynek köszönhetjük ezerszázados országglásunkat a Kárpát medencében. A vármegye őrzi ezer estendő tradícióinkat, a vármegye mentett át minden értéket, ami magyar érték volt és a vármegye követtele élőknek minden olyan reform megvalósítását, amely a nemzet élete és jövője szempontjából elengedhetetlennek tartott.

Én a vármegyei önkormányzat első öreke tekintem magam, aki féltő gondallal kívánok ügyelni arra, hogy a törvényhatósági bizottság törvényadta jogainak birtokában teljesítse kötelességét. Ezek az ősi falak azt hirdetik, hogy a magyar történelmi csztályok századokon keresztül áldozatkészséggel és becsülettel töltötték be hivatásukat.

Az újabb időkben a régi vármegye egy új történelmi réteggel erősödött és ez a réteg a magyar nép

A magyar nép képviselői is itt vannak e teremben, hogy egy hatalmas munkaközösségben segítsenek kialakítani egy jobb magyar sorsot.

Szeretném, ha a vármegyei történelmi osztály nemcsak megtartaná, hanem példamutató módon töltené be továbbra is vezetőszerepét, amire apáitól öröklött hajlamánál és tehetségénél fogva hivatva is van.

Erré a nagy magyar testvéri munkaközösségre, nemzeti életünk e legnehezebb idején egyetlen feladat vár és ez: a kötelességteljesítés.

Mindenkinek azon a helyen, ahová a Sors állította egész emberként kell elvégeznie a reábizott feladatot és a közösség részére juttatni minden értéket, amit nélkülözni tud.

Ez a kötelességteljesítés ugysem mérhető fel azzal az áldozattal, amit a harcúterén becsülettel küzdő fiaink hoztak és adnak azok, akik apát, fiút, férjét vesztettek azért, hogy ez a nemzet tovább élhesse életét.

Ennek a háborúnak nem lesznek büntetlen vámszedői és kúfárai, ellenben meg fogunk jutalmazni mindenkit aki az ország jövőjéért harcolt, vagy sokgyermek nevelésével vállalt egy nehezebb életsorsot.

Nem mulasztatom el, hogy közigazgatási pályám az ünnepélyes órájában meg ne emlékezzem katonafiainkról, akik az elmúlt télen viszonylagosan is a legnagyobb áldozatot hozták az orosz csatáiban, de meg kell köszönnöm e kettős vármegye népének is azt a becsületet, amelyet itthon a köztér végeztek.

Másfél év óta járom a bars honti falvakat és minden utam csak erősíti azt a szeretetet, amelyet annakidején ide jöttem. Minden látogatásom csak acélosabbá teszi bennem azt a tudatot, hogy a mi népünk szorgalmas, hazaszerető, tehetséges fajta, amelyet érdemes élni, érdemes dolgozni és érdemes meghalni.

A főjegyző úrnak a tisztviselői kar nevében hozzám intézett üdvözlő szavait őszinte szívvel köszönnöm.

Nektek sem adok új programot, hiszen másfél év óta kölcsönösen megismertük egymást. Tudjátok azt hogy tisztviselőársaimat annak a munkának arányában becsülöm meg, amely arányban a reábizott feladatokat elvégzik. Az érdemes tisztviselőt megjutalmazom, mindenkiel szemben megvédem — aki pedig hivatali kötelességét nem végzi vagy a hivatali tisztesség ellen vét, azt a közpályáról könyörtelenül félreállítom.

Ti, úgy a vármegyei tisztviselői kar, mint állami szakigazgatás velünk együtt működő tagjai és a községi tisztviselők, emberfeletti feladatokkal vagytok megterhelve.

Nálunk már régen megszűnt a hivatalos óra és régen nincsenek hivatali ünnepnapok. Ennek a vármegyének a tisztviselői nemcsak hirdetik, de példát adnak a kötelességteljesítésről.

Nekünk itt Bars-Hontban nemcsak a sablonos közigazgatási és háborús feladataink vannak, mi ennek a népnek a jobb sorsáért végzett és végzendő munkákkal az országnak akarunk példát adni.

Én a Ti férfias, lelkes és éjt-nappallá tévő támogatások tudatában harcot indítottam az egyke ellen, földhöz juttattam az arra érdemeseket, gondozásomba veszem a szörványokat, visszaadom a népnek az ősi kultúráját.

Általában úgy gazdasági, mint kulturális téren egyformán szeretném megsegíteni, hogy legmagyarabb rétegeink egészséges életfakadását meg tudjuk sokszorozni.

A törvényhatósági bizottság támogatásán kívül a Ti munkásságotoknak köszönhetem azt, hogy Pozsonytől Székelyvárhelyig, Máramarostól a Muraközig, tisztelettel és becsülettel tudtunk kivívni a bars-honti névnek.

A fenvalók dandárja még előttünk van. Az idők nehezebbje még ezután következik, de én hiszem, hogy minden feladatot meg fogunk oldani és népünk eljut egy boldog, békés élet birodalmába.

Kérem az Istent, adjon erőt, egészséget, hitet és munkabírást nekünk a jövőben is.

Nem tudom, mennyi időt szobbott ki e földön a számomra az Ég, de remélem e teremben lévőkh sokan megérik még azt az időt, amikor a Garam az Ipoly, a Korpona és a Zsitva völgyében magas gazdasági kultúra lesz és a virágos réteken sok-sok egészséges, boldog magyar gyermek fog játszani.

Ha ez így lesz, akkor nem életem hiába és hogy így legyen, azért minden erőmmel küzdök, Isten engem úgy segítjen.

Ezután a törvényhatósági bizottság egyhangulag elfogadta az alispáni jelentést és az alispánnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Levente apródk avatása

Vasárnap avatták Léván a levente-apródkat. A leventék felvonulása után az Országgyűlés előtt szent mise volt, ahol Dörnyei Vilmos segédlelkész mondott magas szárnyalású beszédet. Többek között a következőket mondotta:

— A Magyarországon járni fenn küldöttség tagjai mondták: Sítterekünk titka, hogy átadtuk a vezetést a fiataloknak. A nagy feladatok elvégzésére csak ők képesek. Eég nekik megmutatni a célt, a többi már az ő dolguk. Így voltak a magyar jövőről.

Igy tessék mi is. A magyar ifjúságot kivétel nélkül összekötő szervezet a levente szervezet. Mi, ebben az órában az egész országban odáig a nemzet többi tagjai elé. Kivonul a falvak, a városok fölére és hitvallást tesz a magyar jövőre.

Mikor az európai ifjúság Wjmarban és Firenzeben, továbbá maguk a vezetők Bécsben külön is összejöttek, akkor a magyar ifjúság vezére, Bányai altábornagy ur kijelentette a többiek nagy tiszteletében, hogy a magyar levente vallásos, istentől és erkölcsös. A jövőjét pedig istenhitére, Krisztus tanítására, erre az isteni alapra építi. S ha Isten velünk, ki ellentünk? Egyszer már felhangzott ez a jelszó a magyar történelemben, akkor, amikor Szent István új utat vezetett nemzetül. Akkor a megemérettök, akik e kérdésben más véleményen voltak, bérnyikolt fogadták a nagy király megölésére. S azóta ezer esztendő magyar történelme visszhangozza a hirdeti: Ha Isten veled, ki ellentek.

A jövő a mi kezünkben. Vállaljuk mi is azt a feladatot, melyre egyedül csak mi vagyunk a legalkalmasabbak. Vállalunk minden munkát és feladatot, ha kell, még a harcot is, de mi a szobb magyar jövőt meg akarjuk valósítani az ifjúság mindent elsöprő lendületével.

Ne féltesen se ne aggódjon miattunk senki. Mi építünk a legbiztosabb alapra: az Istenre. A magyar ifjúság előtt ma is ott áll Szent István szava. Mikor belépett szobájába a felbéralt gyilkos, a király rátérint s elejt a gyilkos tört s hangai a király szava: „Ha Isten veled, ki ellentek”. S hogy Isten veled, azt hirdetemjeljéi erkölcsös, hitvalló, Isten törvényeit mindenekelőtt megtartó becsületos vallásos életünkkel. A német katona deréksíj csatáján hordja jelszavát: „Gott mit uns”. Mi életünkkel, lelkiéletünkkel hordjuk s valljuk e jelszót.

Ma a magyar ifjúság szeme, lelke ott csüng a nagy csaták hősi harcában, a magyar honvéden. A magyar ifjúságot ő érdekli, az ő sorsa érdekli elsősorban s mindenekelőtt. Ő érteke dolgozik s tanul, edzi s művelni magát, mert ha ő elesik, csak a nyomába lépő levente is, aki felveszi a fegyvert s harcol tovább. S amit nem tudtak elérni az apák, azt elérni a fiak. Ma minden fiu különbb akar lenni apjánál.

Ezen a levente napon felvonultunk mindnyájan, az egész ország minden leventeje. Lászon és becsüljön meg mindenkit, mi magunk is látni akarjuk egymást, tudni akarunk egymásról. Számunk s lelkesedésünk nagy-sága töltse el lelküket büszke öntudattal. Mi a legértekebb alapra: Istenre s törvényeire akarjuk építeni a jövőt. Ezért mi el akarjuk érni s ki is fogjuk küzdeni a szobb magyar jövőt. Amen.

Ugyanakkor a többi felekezeti templomokban is ünnepélyes istentisztelet volt. Ezután a levente zenekar ajáttszolta a Hírszöveget. Szabó Berény gimnáziumi levente szavalt mély érzéssel. Vida János állami népiiskolai tanító, levente főoktató tartott hazafias tisztelettel beszédet. A fogadalmától után

Kalocsay Ferenc liciumi levente szavalt. Szavaltat igazán művészi teljesítmény volt. A Hírnussz emléklése után az Országgyűlésről a Hírszöveg felolvasására vonultak a leventék, ahol megkossorozták a Hősi emlékművet. Ugyancsak megkossorozták a lakatya udvarában elhelyezett Hősi emlékművet. A lélekemlő főnépsílyt pompás díszmenet fejezte be.

a. r.

Falunapon voltam

Ismét megkezdődtek a falunapok. Vidám-ság és népi értékek felvonulása közsben kitárulnak a magyar falvak ősi lelkei.

Garamszentgyörgyön a rendező községben kívül Vámosladány, Kisújvár, Türe, Szódo, Sáró, Djbög, Zsemier, Génye lakói és szereplői vonultak fel. A főjegyző, Fazekas Gábor ref. lelkész és Cserey Pál tanító rendezésével fojt le a jól sikerült falunap. A műsorok számai sikerültek. Voltak táncok, énekek, jelenetek, szavaltatok, seneszámok, arató jelenetek. A szereplők kitettek magukért. S János hiányolt az eredeti népi dolgokat. Kiemelkedtek a sáraiak és gonyeiek táncszámai, a garamszentgyörgyi gyermekjátékok, Pólya Ferenc és Sászi Pál hedegűdúttja, Rózsa Teréz szavaltata. S kert araték Várady István versei is.

Bisonyára a műsor második részében is voltak sikerült számok, de nekünk át kellett mennünk Terganyára, ahol Terganyé, a két Peszek, Fegyvernek és Hontfűcsogyarmat gyűlt össze falunapra. Csellár főjegyző, Virágh jegyző, Bem és Bősörmenyi tanítók nagyon jól rendezték meg a falunapot. A magyar falu igazi arca sugartott ki itt a bemutatott eredeti népi dolgokból.

Idő épp legjobbkor érkezünk, a terganyei lakodalomba. Gyönyörű volt népviseletük, de tettszettek eredeti szokásaik is, de kitűnő volt kalácsuk és boruk is. Még éjszák, eredetibb dolgokat látnak festőjükből. Rendezők valóban megértették a falunapok lényegét és jelentőségét. Igen sikerültek voltak a terganyei fessé és (szó)jelenetei. Általós sikerei voltak a hontfűcsogyarmatiak eredeti gussalytáncának, a nemesorosziak népi játékaiknak és népdalaiknak. A két falunapon a vármegyét dr. Hencz Ferenc szolgabíró, a népművelést dr. Hencz Aurél kir. tanfelügyelő és Dóka Sándor titkár, a SZMKE Tíjja Tibor képviselték.

Nagymányán a környékes falvakból csak vonultak fel. Eredetibbnél-eredetibb szokásokat és népviseleteket látnak. Fájlatuk, hogy a gyönyörű szlovák népviselet mellett a kismányai magyarok teljesen elhagyták viseletüket. Összintan sikere volt a nagymányai dalárdának, amely magyarul énekelte el a Hírszöveget. A falunapon megjelent Hetényi Rózsa dr. alispán is.

Hasonló sikeres falunapok voltak Ipolytölgyesen, Ipolynagyfalun és Kőkössin.

FÉJA TIBOR.

— NÉPMŰVELÉSI ANKÉT. A vallás és közoktatásügyi minisztérium Bajatonkenesén egy hetes népművelési ankétot rendezett, amelyen résztvettek vármegyénkbeli Thuróczy Károly főispán, dr. Hetényi Rózsa alispán, Dóka Sándor népművelési titkár és Féja Tibor, a SZMKE országos képviselője. Dr. Hetényi Rózsa a közigazgatás és népművelés témán tartott nagyiskolai és értékes előadást.

Vöröskeresztes napok Vármegyénkben

Gróf Révay Istvánné vármegyénk vöröskeresztes elnöknője, Schubert Tódorné vm. vöröskeresztes önk. főispolónő és dr. Tóth Deszóné útközli kíséretében sorra látogatja vármegyénkben a Vöröskereszt Fiókkeszülteit s mindenhol egy-egy közgyűlést keretében a legmelegebb érdeklődéssel vizsgálja azok működését, szervezési lehetőségeit és munkaprogramját. Léva után Verebely, Zseliz, Ipolyság követhetik, ezután Orozska, majd Szob kerül sorra.

Verebelyen folyó évi jun. 15 én este 6 órakor szépszámú közönség jelenlétében nyitotta meg a közgyűlést Dr. Kovács Gyula helyi elnök, a ki mellegen üdvözölte a megjelenteket, beszélt arról a valóban számottevő munkáról, a melyet a vezetése alatt álló Fiókkeszület végez.

Zselizen jun. 16 án d. e. féltizenkettő órakor tartotta közgyűlést a zselizi Vöröskereszt Fiókkeszület, mintegy 250 főnyi közönség nagy érdeklődése mellett Bojsza József elnökletével, a ki üdvözölte a Vöröskereszt Vezetőségét a helyi és távolvidéki megjelenteket, továbbá áldozattétel támogatást kért annak az egyesületnek a számára, a melynek ma a legfontosabb, a legüresabb feladata van.

Ipolyságon jun. 23 án folyt le az ipolysági Járási Vöröskereszt Fiókkeszületének közgyűlése szintén nagyszámú közönség jelenlétében. Dr. Czernák Ernő elnök megnyesztésű beszédében üdvözölte a megjelenteket, nagyszámú felkészültséggel tájékoztatta a közönséget a Magyar Vöröskereszt háttér feladatairól, célkitűzéseiről s örömmel jelentette, hogy Ipolyságon is milyen lelkesedéssel kíván ma dolgozni mindenki a Vöröskereszt szolgálatában.

Miadhárom helyen Gróf Révay Istvánné modott köszönetet a helyi elnökök ügybuzgó fáradozásaiért, a tagok segítő támogatásáért, továbbá lelkes munkára buzdította mindekit. Erősen hangsúlyozta, hogy a mai komoly idők, komoly munkát követelnek, ma mindenkinek újabb és újabb kötelességeket kell vállalnia szebb és jobb jövőnkért. Zselizen Dr. Hetényi Rezső alispán is megjelent s nagy hatást váltott ki felismerésével. Üdvözölte Gróf Révay Istvánné vm. vöröskeresztes elnököt, s a legmelyebb elismerés hangján beszélt arról a valóban érdemleges munkáról, melyet a Grófnő folytat. Elismerte és fejtekte ki a zselizi Fiókkeszületet Vezetőségének szép munkateljesítményéért, s kijelentette, hogy a közönségtől nem áldozatot kér, de kötelességteljesítést. Mert nem áldozat az, a mit mi hozunk itt, a belső fronton, az az áldozat a mit a mi hőseink katonáink hoztak és fognak hozni mi értünk, hint a harctereken a lecsapódó bombák, zúgó repülőgépek között." Schubert Tódorné vm. vöröskeresztes önk. főispolónő mindhárom helyen előadást tartott a Vöröskereszt működéséről világvizsgálójában és nemzeti munkáiban, beszélt a hábitetegpótlási és önk. ápolónői kiképzésről, a hivatásos ápolónői kérdésekről. Felhívta a Fiókkeszületeket a fokozottabb taggyűlésre, s a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt mindenütt való megszervezésére.

As ipolysági közgyűlés a lelkesedés forró hangulatában egy vöröskeresztes hiv. ápolónő teljes tandíjját, azaz 500 pengőt szavazott meg, s kilitásban helyezte még egy másik kiképzését is. Gróf Révay Istvánné valóban nem hiába járja a vármegyét, mindezt a legmelegebb lelkesedés, áldás kíséri az útját. As ipolysági kórhásban ápoló 40 sebesült katonának is örömszja volt, a mikor a gyűlés alkalmával oda is ellátogatott. Dohány és cukorka, mosoly és jó szó mindenkinek jutott s a Grófnő két kézzel szórta a női szív legnagyobb kincsét, az igazi, megértő testvéri szeretetet.

Ugyancsak a gyűlés napján Ipolyságon a Vármegyeháza nagyteremben „Elsősegélynyújtás"-ból vizsgáztatt 77 fiatal leány és asszony. Gróf Révay Istvánné itt is megjelent kíséretével együtt, de a vizsgának di-

cséretére legyen mondva, dacára a nagyszámú visszabiztosság és vendégek jelenlétének nem jöttek zavarba, s megmutatták, hogy egy magyar nőnek mindég és mindenütt meg kell állnia a helyét. A Központ képviselőiben Schubert Tódorné vm. vöröskeresztes önk. főispolónő volt jelen s a jól sikerült vizsga után, megelégedésnek adott kifejezést. Dr. Guttman István tiszti orvos az érdem, hogy ez a valóban nagyon fontos tanfolyam létrejöhett, s hogy nem csak „Elsősegélynyújtás"-ból, de s Hábitetegpótlás anyagából is tudtak felelni a vizsgások.

KOLONFELEK

— KOMJÁTHY LAJOS ELŐADÁSA. F. hó 30-án délután 4 órakor az evangélikus egyházközség tanácstermében az evangélikus szülők részére értekezlet lesz, melyen Komjáthy Lajos lelkész: „Az otthon, a templom és az iskola" címen előadást tart.

— FAGYLALT EST. A Városi Kávéházban június 5-én vacsora után az Arvaház barátai fagyaltal estre jönnek össze. Pártoljuk az árkvat.

— KINEVEZÉSEK. Vármegyénk főispánja Barsváry Lajos szolgabíró és a harctérrel most hazaért dr. Geönczöl Gyula aljegyzőt tiszteletbeli fozsolgabírókká nevezte ki.

— AZ ISKOLÁNKIVÜLI NEPMŰVELÉS KERE-TÉBEN a levai m. kir. áll. polgári fiú- és leányiskola és a város nőpárhiskola énekkara a levai Városi Szálló színháztermében 1943. június 8-9-én este negyednyolc órai kezdettel Kodály-dalestet rendez.

— TEKEVERSENY. A Katolikus Kör vezetősége előzetesen értesíti a Kör tagjait és vendégeit, hogy pünkösd napján június 13. és 14-én saját pályáján tekeversenyt rendez. Vezetősége.

— A MEGMŰVELETLEN FÖLDEK. Eljárás indul a megművelten, vagy rosszul művelt ingatlan tulajdonosaival szemben. Ha a közösi előjáróság, vagy a gazdasági felügyelő az arról győződik meg, hogy az ingatlan tulajdonosok nem végzik el idejében és megfelelően a mezőgazdasági munkákat, rosszul gazdálkodnak a termelés folyamatosága és többtermele érdekében gondnok kinevezésének vagy haszonbéradásnak van helye. Várm. m. kir. gazd. felügyelőség.

— FELVÉTEL A LICEUMI GYAKORLÓ-NÉP-ISKOLÁBA. Tisztelettel felhívjuk azokat a szülőket, akik gyermekeiket a jövő 1943-44 tanévre az áll. liceum és tanítóképző gyakorló-népkolájába önjárt beírtni, hogy ezen ándékként a liceum igazgatóságánál jelentsek be. Előjegyzési eseten az 59-es telefonszámon is lehet jelentkezni. Egyben közöljük a tisztelet szülőkkel, hogy a szegénysorsu, jomaga-viseletű tanulókat kölcsöntankönyvekkel az iskola látja el.

— BEIRATÁS AZ ÁLLAMI NÉPISKOLÁBA. A levai állami fiú- és leánynevelőiskola a beiratás a Piarista rendházban levő iródban jun. 10-én, 11-én és 12-én d. e. 8-12 óráig és d. u. 3-7 óráig lesznek. A szegény tanulóknak kölcsöntankönyvet kapnak. Felhívjuk a szülőket, hogy gyermekeiket a törvények értelmében okvetlen irassák be, nehogy büntetéseknek tegyek ki magukat.

— MEGNYILT AZ UJ MOZGÓ. A múlt héten megnyílt az új mozgó. A volt Orient mozgó átépítéseről már a múlt számunkban megemlekeztünk. Most még külön kiemeljük a terem kitűnő festését. A mozgó dr. Lehoczky Bruno polgármester adta át rendeltetésének. Maga a mozgó berendezése is teljes mértékben sikerült. Az új gép és az amerikai hangszóró minden kritikát kiáll. Ugy fenytanilag mint a hang terén valóban fővárosi nívót kapunk az új mozgóban. A második gép beállításával megszűnik a kettős szünet. A mozgó rendje ugyanaz marad. A het végén magyar, hetközben külföldi darabok kerülnek színpadra. A mozgó igazgatósága mindent elkövet, hogy a darabok Budapesti egyidejűleg, sőt ezt megelőzőleg kerüljenek színpadra. A következő műsorokból kiemeljük a Pista tekintetes urat, Legényt a gátot és a két nagy Muráti-fimét. As éjtszaka leányát és Tilos a szerelmét.

— KITÜNTETÉS ÁTADÁS. Lélekemelő ünnepek középtette adták át vasárnap a zárda tornatermében Henkey István karnagynak XII. Pius pápa kitüntetését, a Pro Ecclesia et Pontifice. Mischák István szentszoki tanácsos beszédeben kihangsúlyozta, hogy a kitüntetés olyanok kapják, akik az anyagiassággal szemben a lelkiességért dolgoznak krisztusi szellemben. M. Loyola főnöknő, Tulassay Sándor tanító az iskolák, Abraham Edit, Dobo Valéria, Meskó Katalin és egy kisfiú a növendékek nevében üdvözölték a kitüntetetteket. Jelenetek, ének-számok, szavazatok tették színessé az ünnepeket, amely lelkes hangulatban a pápai Himnusszal ért véget. Az ünneplő közönség teljesen megtöltötte a tornatermet.

— FELHÍVÁS. Felhívom a levai m. kir. állami gimnázium végzett és érettségizett tanulóink figyelmét arra, hogy június 6-án az intézetben ünnepelely keretek között 50 éves érettségi találkozó lesz. Erre az alkalomra szeretettel meghívjuk és elvárjuk mind a régebbi, mind a legutóbbi évfolyamokban érettségizett volt növendékeinket. As ünnepelely egyik célja a gimnázium Öregdiák Egyesülete-

Amit meg kell írni

A légi riadó alatt sem sötétítették el a zsinagógát. Vajjon miért könyörögtek ott a zsidók? Peldás büntetést kérünk!

Miért jut Szobon zsidóház csak a zsidó kifodzésnek?

Ugyanaz nem részesül cukor kiutalásban, mégis megtudja édesíteni a kávé és teát.

A Fő-terület parkot szétzúrták a kutayk.

Dr. Karády Vendel m. kir. főállatorvos megtudta, hogy egy sulyosan sebesült növendék nincs pénze malacait bejuttatni. Hívás és kérés nélkül elment és ingyen bejuttotta. Követendő példa!

Kibirhatatlan az Ördögárok büze. Mikor tisztítják ki?

A csiffári körjegyzőség annak megírására kéri, hogy a hivatalok bevezették az új időszámítást, csak a déli harangszónál nem veszik figyelembe.

A Nagyváradon megjelenő Magyar Lapok írja, hogy Szatmáron a polgármester vég-határozattal kitiltotta a zsidókat a városi gőzfürdőből és uszodából. Indokolás: a zsidóknak van rituális fürdőjük. A nyilvános fürdőkben pedig úgy viselkednek, hogy a keresztény fürdőket elriasztják.

Újabb fogalmak születtek. Széltében, hosszában beszélnek már a „parazitákról", az magyarul előszöről. Szigorú razzák sora fogdosza össze a leán mulatózókat, akiknek pénzüik és idejük van erre a kellemes „foglakozásra". Az intézkedések minden ízében helyesek lehetnek. Csak azt a megjegyzést szeretnék hozzáfűzni, hogy az elősdi nyilván azért elősköthet, mert — pénze van hozzá. Honnét szerezte? Ezeket a forrásokat kellene eldugaszolni, mindjárt kevesebb bál lenne a parazitákkal.

nek megalapítása, illetve életrehívása. Ezért kérjük volt növendékeinket, mind a levai mind az ország különböző helyere elkerült egykori iskolatársainkat ezt az összevétel tudatni, illetve mind a maguk, mind azok hollétéről az iskola igazgatóságát értesíteni sziveskedjenek. Az öregdiákok június 6-án reggel fél 9 órakor gyűlekeznek az intézetben, 9 órakor az intézet ifjúságával egyetemben szentmisén vesznek részt (1e Deum). Utána 10 órakor az intézet rajztermében közgyűlés lesz. Ekkor üdvözöljük az 50 éves érettségi találkozó megjelent növendékeinket is. As ünneplely részletes tárgyszorozatát nyomtatott meghívkon közöljük. — A gimnázium igazgatósága.

— FALUNAFOK. Ma Nagyasszony, Nagy-sallóban, Barsbesén, Zsitvagyarmaton, Ipolyságban és Ipolyszakállósan lesznek falunafok.

— GYÁSZMISE. As ipolyhidévi lengyel tiszti gyójtótor parancsnokság tisztikara f. hó 22-én, szombaton délelőtt 10 órakor as ipolyhidévi róm. kat. templomban gyászisten-tiszteletet vált részt a katyni erdőben a bolseviszták által kegyetlenül legyilkolt bajtársait. A requiem megjelent dr. Kiss János szanasdos taborparancsnok, Nedecsky Szilárd drégelypalánki főjegyző, valamint a Drégelypalánkon állomásozó 102. tüzérszázad parancsnokának képviselőiben tisztiküldöttéig. A gyászisten-tiszteletet Xs. Pudó Tádé lengyel tábori főlelkész mutatta be.

— BEIRATÁSOK AZ IPOLYSÁGI M. KIR. ÁLL. SZONDY GYÖRGY GIMNÁZIUMBAN június 12-én d. e. 8-11-ig és d. u. 3-6-ig lesznek. As első osztályba irathatók a követhető bizonyítványokat hozták magukkal: iskolai bizonyítványt, újraváltási bizonyítványt, saját születési, apja és anyja születési bizonyítványait és a szülők házasságbevallását.

— KITÜNTETÉS. Esuton tudatjuk a katolikus hívekkel, hogy Akács Józsefnek Ö-szentesége XII. Pius pápa által adományozott kitüntetésének ünneplely átadása június 6-án a 10 órai szentmise alatt lesz a Levai Férfi Mária Kongregáció vezetősége.

— ELLENŐRZIK A SZÁLLÍTÁSRA KERÜLŐ ÉLELMISZERKET. Hatósági engedéllyel lehet csak postán vagy vasuton feladni élelmiszereket. A vasuti állomásokon ellenőrzik az utasok csomagjait és nem a szállított élelmiszereket alkibossák. Csak szállítási engedéllyel lehet lisztet, szirt, tojást, libát, kacskát szállítani. A személyes szükségleteknek megfelelő mennyiségű élelmiszert azonban vihetünk magunkkal a vasuton. Engedély nélkül vihetünk egész kenyéret, továbbá két tyukot, vagy négy csirhét.

— **IPOLYSÁGI HÓSI HALOTT.** Az ipolysági m. kir. áll. Szondy György-gimnázium hős halottja. Rabatin István r. tanár 1943. január 26-án az orosz bojeviszmuss elleni küzdelemben, a Staro-Nikolaje körül vívott harcokban, életének 30. évében hős halált halt. Az ipolysági gimnáziumban 2 évet töltött csupán példaadó, szerény, melegszerető, jószágos nevelői lelkületű, lovagi jellege azonban felelhetetlen emlékként él kártársai és tanítványai szívében egyaránt. Most egy éve a haza hívó szavára mint szakaszvezető búszke öntudattal indult el, hogy az iskolától messze, eső fronton, az élet legkeményebb harcában is mint katona helytálljon. Ő vigasztalta meg az osztályfőnököt szomorúan bucsúzót alvó, lelkükre kötve a további becsület munkát, szorgalmat és egymás bajtársias megbecsülést. Nemes szelleme távollétében is tovább vezette tanítványait, a szeretet szálai a tábori lapok felkesz soraitban fűződtek tovább. Ennek a szeretetnek és ragaszkodásnak szép jelet adták a kisdiákok a karácsonyi hónap szeretetszomogó buzgó gyűjtésekor, amikor szívvel-lelélekkel hortádk és gyűjtőket az adományokkal, azzal a tudattal, hogy abból biztosan jut Rabatin tanár urnak is. A váratlan lejutó hír pillanatokra megdöbbenést mindenként, aki Rabatin Istvánt, a kartársat és a tanárt ismerte és szerette. A hős kötelességteljesítésnek ez a felémelő példája azonban, ha nehezen is, de eloszlatja a lélek gyászát és a Mindenható akaratában megnyugodva kell, hogy felérezzünk az Égre, az új, dicsőségesen harcoló magyar hadak útjára, ahol csak a kiválasztottaknak, a hazajukert nemes életű felálló igazi hős katonának a seregében menetel az Ur Isten elé Rabatin István szakaszvezető.

— **KAMARAI NAPOT** tartott f. hó 23-án Zselizben a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara az ottani Járási Ipartársulatban, amikor a mai aktuális gazdasági problémákat ismertették a kamara kiküldöttjei és meghallgatták a járás területéről nagyszámúan baseregelt iparosok és kereskedők kívánásait, panaszait, hogy azokat illetékes helyekre juttathassák. A hozzászólásokból megállapítható, hogy a legtöbb panaszolt kívánás elintézés már folyamatban van és a megvalósítás stádiumában áll. Igen heves vitát váltott ki az elgrogott iparosok nyugdíjbiztosítása, amely kérdés a Kamarában szintén a napirenden szerepel. Az ünnepi ülésen a Lévai Ipartársulat és a Lévai Baross Szövettség nevében Kern Oskár kamarai tag üdvözölte a szelisi Ipartársulatot és a budapesti kamara képviselőit.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Sabó Viktor Mészáros Mária leánya Mária Anna — Skolnik Béla Rötling Mária fia Béla József — Kersnyák Ernő Mészáros Zsófia leánya Etelka Márta — Gulyás János Pócz Nagy Margit fia István — Polgár László Kovács Margit fia Béla László

SZÍNHÁZ

Csütörtökön az Artalan gyogy című bohózat ment. A gyenge felépítésű darabban csak a helyzetkomikumok okoztak derűtiséget. A színészek minden lehető megtették a siker érdekében.

Pénteken a Mágus Miska, a lettint zsidó-liberális korssak sláger-operettje került színpadra. Kérjük az igazgatóságot, hogy mások tekintsen el ilyen darabok színpadozataláról. A zsidó szerzők szorgalmasan bűdös parasztnak a darabban. Mások ilyeket töröljön a rendezői cerusa. Maga az előadás és a színészek teljesítménye kifogástalan volt. Külön ki kell emelni Tihanyi Mariát, aki temperamentumossá játékaival díktálta a darab tempóját.

Szombaton és vasárnap kétszer zafolt házak előtt a Vécsy—Hegedűs operatt: Kata, Kitty, Katinka ment Kovács Kató vendég-szereplésével. Hálással vagyunk az igazgatóságnak, hogy betartotta ígérését a vendég-szereplésekkel. Az első vendég, Kovács Kató bombasikert aratt. Bajos megjelenése, játékkészsége, kitűnő hangja, pompás ruhái megérdemelt sikert arattak. Különösen nagy sikere volt a második felvonásban szólójával. Mazonló sikere volt Varga Jenőnek is. Finom hangja, kidolgozott játéka kitűnően illeszkedett be a játékegyüttesbe. Szilij János is jól játszott meg a zeneszerzőt. Nádory Margit is megálotta a helyét. A derűs pereskről Tihanyi Marike, Botos Julia, Barna György, Hegedűs Károly, Ekcs Ferenc, Kovács Lajos és László József gondoskodtak.

Hétfőn Ségdy József zenés vigjátka: Judit kapitányi került színpadra. A gyenge darab a színészek minden képességét próbára tette, hogy sikert érhessenek el. Pálfi Marike első fellépte igen sikerült. A többiek is mindent

megtettek, hogy menték a menthető.

Kedden Emőd Tamás és Török Rezső Két lány az utcán című vigjátkaát adták elő. A darab telt házzal vonzott. A legnagyobb sikert Tihanyi Marike aratta Plettykusz szerepében. Valóban Vassari Piri magasiatán mosgott. Pálfi Marike és Csordás Vili élhető alakítását nyújtottak. Varga Jenő kitűnően játszotta meg a mérnök nehéz szerepét, Ekcs Ferenc főkeletes volt. Különösen tetszett, midőn a gyöngy történetét mesélte el. Klasszikus teljesítmény volt. Hegedűs Károly rövid szerepében is megmutatta nagy képességeit. A többiek is, Barna Györggyel az élen hosszárultak a sikerhez. Aronban jobban szeretnénk, ha a színészek nem a lettint zsidó-liberális éra darabjaiban tűndökölésnek.

Szerdán ismét teltház mellett a Bolond Ásvayné ment. A multkorhoz hasonló óriási sikerrel.

Városi Színház, Léva

Vasárnap május hó 30-án, délután 4 órakor és este 7 órakor Madarász László a Fővárosi Operett Színház bonvivánjának felléptével (bérletszünet)

Mária főhadnagy

Romantikus operet 3 felv. 5 kép.

Hétfőn. május 31-én, este 7 órakor harmadszor. A helyhez kötött bérletszelvények nem érvényesek. Csak a köztisztviselői kedvezményes jegyek és a helyhez nem kötött szelv. érvényesek

A bolond Ásvayné

szinjatéki Dolgos Ida és Nádasi József felléptével.

Kedden, június hó 1-én, este 7 órakor

Badacsonyi kéknyelű

Táncos operett 3 felvonásban.

Szerdán, június hó 2-án, este 7 órakor (bérletben) Doldos Ida és Nádasi József felléptével másodsor

Egy nap a világ

Mai történet 3 felv. 5 képbén.

Csütörtökön. délután 4 órakor az évad egyetlen gyermekelőadása — mérsékelt helyarakkal

LATYI-MATYI

a furlangos cukrászinas

Vidám zenés mesejáték 3 felv.

Csütörtökön este 7 órakor Madarász László felléptével. Lehár Ferenc gyönyörű muzsianyi operettje. A bérletszelvények érvényesek darabonként 50 fillér ráfizetéssel (bérletben)

É V A

Operett 3 felvonásban.

Vasárnapi írás

Írja: LÁSZLÓ MIHÁLY.

II.

Lapozgassunk tovább az öreg újenc naplóban.

Délután négy óra van, mikor betereleink egy terembe. Aztalánál egy fiatal zászlós ül. Ő a parancsnok. Ő lesz a kiképzőnk. Középterműtű remek sráncos teljesbeosztással látta el az Urlesten. Gyönyörű réncos eszmája van. Ha nő lennék, azt mondanám, szép ember. Talán huszonhárom éves lehet. Aztán itt van egy hadnagy. Fekete, hosszú szem, szemégyűl az orrán és orvosi gumi-hallgatót aprátust lóháli a kezében. Ugy látnak, orvosi vizsgálát lesz. Felragyognak a szemek. Mert mindenkinek a való, vagy képzelt betegsége jut eszébe, a kedves his betegsége, amire a doktor előtt fog most hivatkozhatni és holnap már helybistosan leszerelik.

— Vétközdőjenek le — s'vít bözénk egy éles hang. Fekete, szurós tekintetű szakaszvezető dörög felénk.

— Gyorsan, gyorsan! — s'rtgetti a vén újoncokat, akik szégyenlősen állnak a sarokban, ahárcsak a tizenhat éves lányok.

— A gatyákat is lefelé! Ne szégyelljék magukat, mint a menyasszony.

Végre anyaszerű mestelen állunk és egymásután megyünk az orvos elé. Kihuzom magamat az orvos előtt. A zászlós is feláll, mikor meglát.

— Szép széles mellkas — mondja az orvos.

— Birkózó. — mondja a zászlós.

— Nem! Orvos vagyok, — felelem — de husz évvel eselőtt sokat birkóztam. És eszembe jutnak a husz év előtti percperci nyári vakációk.

A vén újoncok közül egyáran felülvizsgálatra jelentkezők. Holnap ők is közöltünk lesznek, gondolom. A mai világban mindenkinek alkalmasnak kell lennie. A Hasának szüksége van minden munkesőre.

Végre sorakozunk, de kofferainkat két konfliara rabjuk fel. Ugyanis átmegegünk a Dunahidón a déli városba, egy másik kasszárnyának, mert itt nincs hely. Mintha lárád lennénk. Legalább jól fogok aludni a katonaházban.

Össze-vissza lépegetünk a görbe utcákban. Még nem vagyunk egészen katonák, civilben még lehet ritmus nélküli is menni. A Dunahidról gyönyörű a hőmpölygő nagy víz és a tavasi színekbe bujt vidék. Friss szellő dűit fel bennünket a hidon. A déli város határon szótlan kertváros. Jól ismerem. Hét hónapig laktem benne 1938-ban. Itt láttam Hadurukat fehér paripán átvagolni az öreg Komáromba. Gyönyörű álom volt. Rengeteg ingalom volt előtte való hetekben. Légvédelmi pincéket és árkokat építtünk. Készültünk a cséhek támadására, de azok elűntek, mint a kámför. Emlékszem, esős nap volt. Kemény bakancslécsék patogtak a köveken. Ágyuk dűbörgése, lovak patáinak csattogása harsantak át a hidon az öreg felssabadul városba, mely ezer és ezer piros-fehér-zöld zászló színelében ujjongott visszatérő örömben. Ilyen emlékek suhannak el bennem a hidon. Léptek néha egészen ritmusosak válnak. Előli a szakaszvezető hosszú léptekkel díktálja a tempót. Egyenlőre ez nekünk túl erős. Combjaimban feszültek éresek.

Végre itt vagyunk a kaszárnyában. És lesz az otthonunk. Első emeleten fogunk lakni. Ágyunk nicek. Rengeteg szalmát hordunk fel a földszintről. Ezen fogunk aludni. Pokrócok kapunk és két lepedőt. Kofferokat a fekvőhely végébe állítjuk. Lehetőleg gyorsora. Fáradságtólünk le a szalmára. Szakaszvezetőnk fel s alá jár. Basszi, hogy máti fogva katonák vagyunk, engedelmeshedni tartozunk, senki se szöbjön meg. Basszi a bajtársaságról, ami itt fog kifejlődni közöttünk. Valószínűleg ő lesz a kiképzőnk. Beszédéből kitűnik, hogy ő itt egy fene nagy ur. Ha akarja, akár a fajtunket is leharaphatja. Szavai talán kemények s bennünket csak per zűdűltünk szűllit. S elgondolom, mit is csinálnak volna civil életben, ha valaki egyszer engem per zűdűltünk szűllitott volna. Semmit. Hiszen én már kosmosz távolaságból figyelem az ember életét. S itt katona vagyok. Az „ur“ kívül maradt a civil életben. Itt ur csak az őrvezető, a tizedes, a szakaszvezető ur stb. Én és ez a ötvenegy okos fő csak zűdűltűtű vagyok, egy kerék, egy sróf egy hatalmas gépezetben. S ez a gépezet a magyar hadsereg, mindnyájunk személyénye. El is határoztem magamban, hogy igyekedek egy tükéletes sróf lenni. Mert hiszen jó srótok nélküli a legtükéletesebb gép is szertebüllik, mint egy bomló szalmakassza. Szakaszvezetőnk megkérdezi, hogy hostunk-e magunkkal imakönyvet, mert a jó katona imádkozni is szokott. Ha nincs, kérjünk ha-auról. Csak usm akar belőünk papot nevelni, nézünk össze. A folyosón kemény katonasszavakat hallok repkedni, a fiatalok most mennék vacsorázni. Fel sem veszik őrvezetőjük nógatását. Ugy látnak ez a katonás: hangosnak lenni és hangra meg se rendülni. Egyenlőre civil lőnyünk még ősszeresen egy hangosabb szóra. A kemény szó talán Mária Terézia óta isen őrvétségként szűll át a katonanevelőkre. Imához! hallatszik az udvaron a vezényező a vacsoraszűntási a legálabb hatvan fiatal magyar vitéz vágja végvába magát és szűll az égre a feleségek magyar főháas: Hissek egy letenben...

A folyosón mi is vigyásba vágjuk civil-magunkat.

— EGY FALUSI PLÉBÁNOS NAPLÓJA. Az utóbbi évek regényterméséből megkülönböztetett figyelemre tart számot ez a könyv. A divatos, a lassan már „divatjamult” orvosregények után érdeklődéssel vegyes kíváncsisággal fordulunk egy másik — a ha lehetőségek még magasaibbrándult — embertípus, a pap felé... A hatás megdöbbentő... Az orvosregények megszokott mozgalmassága után Bernanos könyve önöndes eseménytelenséggel tündel. Egy névtelen fiatal plébános életregényét kapjuk, önmagával és néhány különös lélekkel való küzdelmeinek tükrében. Bernanos nagyon szerény adatekből indul, keveset részletez, de néhány mozdulattal, egy-két mondattal, minden hősré rányomja végsőte helyéget, és leírásnak sőt nevezhető vonásokkal pompásan érzékelteti a kis francia falu súlyos atmoszféráját, mert a hátköznapok száruke egyhangúsága mögött néhez indultak iszanak; az egyszerű parasztlányka és az előkelő grófliaasszony, az idegaléig kiábrándult katonája és a halálraült orvos; valamennyi látszólag bitorozza nehéz terhét a falusi plébános egyetlen foggyverrel a szeretet alázatosságával küzd velük... Ez a gyöngye test, ez a ház, ez a naiv ügytelenség, az a gyermeki szemek a részeges szőlők sük orvosság: nélküük ez a pap sohasem ment volna oly messzire az önfeláldozásban és a segítő szeretetben... Mert minden kegyelem... — mondja haldokolva a Napló hőse. Nem az nélküli kspja Bernanos a „farancia Dosztojevskij” elnevezését. Hősei hasonlóságok D. hőseivel. A fizikai tényezőnek szoros összefüggése a szellemekkel, a szeretetnek és a gyermeki tisztaságnak ugyanazon példát mutatják mindketten. Ezekben a legnagyobb Bernanos és elmondhatjuk, hogy egész műve ennek a nagyságnak a keresése. S akkor a legmeggyőzőbb és a legizsább, amikor a természetfeletti idősi. Ezt az adottságot egyedül Csuvellet osztja meg napjainkbar. És talán Mauriacsal...

— LEVENTENAP. Az ipolysági m. kir. áll. Szoudy György gimnázium 1943. máj. hó 16-án, vasárnap délután tartotta meg tornanaplóval egybekötött leventenapját. A felvonulás a Hízekegy elmonása és a zászlófelvonás után a gimn. III. o. növendékei mint leventenapoktól fogadalmat Csapó Jenő gimn. igazgató isk. leventeparancsnok a leventenapokhoz intézett emelkedőhangú beszédében a magyar mult dicsőségéről, a magyar jelen nehéz kötelességeljoitásáról és a szöb magyar jóvendőért való munkálkodás kötelességéről emlékeztet meg. A magyar nemset csak önmagában újulhat meg. Minden nemzet pedig olyan less, amilyen az ifjusága. A magyar ifjuság kezében van tehát a magyar haza sorsa, a szöb magyar jóvendő. Csak akkor less Magyarország nagy és erős, ha minden levente-fia megtartja leventefogadalmát. Ehhez a hitartó munkához kéri ő is az Isten segítségét. A fogadalmától után közös szabaddgyakorlatot mutatta be az infánet ifjusága. Igen szép látványt nyújtott a kézsás flu pompásan összedolgozott tornája. A versenyfutásban (60, 80 és 100 m) az egyes csoportok erős küzdelmet vívtak. Különösen szép volt a 100 méteres futás, amelyet a nyolcadikos Essényi nyert meg. A magas korlát mintacsapatából Somogyi VII. o. tanuló tűnt ki, de szép teljesítményt nyújtott a csapat valamennyi tagja. Az I. és II. o. kötházu arépróbiái a közönség körében sok derűs percet szeresetek. A haditorna bebizonyította, hogy az ifjuság a hadi játékokban nagy élvezettel vevő részt és hogy valóban itt kezdődik a későbbi jó katona nevelés. A váltófutást (I—II. o.) izgalmas küzdelemben a II. o. nyerte meg. A VII. o. mutatós buszgyógyakorlat után a III. és a IV. o. játszott kishálabá bemutatott. A játék 1:1 arányban végződött. A felő osztályok váltófutását a VIII. o. csapata nyert meg a most is jól szereplő Essényi révén. A Hímnesz előadása és a zászlófelvonás után az ifjuság elvont az iskolaparancsnok és a szép szöbú nézőközönség előtt. Az ünneplés minivonalas műsora, a jó rendezés Horayák Odilo testnevelési tanár esakaszorú és szép munkájának volt az eredménye.

— HOL LESZNEK FALUNAPOK? A jóvai járásban: Nagyhána, csatlakozó községek: Kiskálna, Ujbar, Marostalva. Kiskörmály, Felsőszecse, Alsószecse, Felsővárad, Alsóvárad, Mőhi. — Nagyallo, csatlakozó községek: Hőlvény, Bimbalva-pusztá, Fekővezekény, Csöke, Máln, Nyirágó. — Garamszentgyörgy, csatlakozó községek: Tőre, Nagyod, Zsemler, Gőnye-majr, Dobogó-majr, Vámosalány, Kisóvár, Kisráró, Nagysáró, Sódó. — Tergénye, csatlakozó községek: Hontfűzesgyarmat, Alsó- és Felsőgyvernek, Pászernya-pusztá, Nemesroszi, Kispaszsek, Nagyaszsek, Ágota-majr. — Garamdamásd, csatlakozó községek: Lékér, Oroszka, Csata, Garamvesekény, Zsili, Kerekudvar-majr, Garammikola, Garamsallo. — Csák, csatlakozó községek: Borj, Hontvarány, Hontkiskér. — Barabarcská, csatlakozó községek: Fajkú, Alsópel, Felsőpel, Barsendred, Bajka. — A verebőlyi járásban: Verebőly, csatlakozó községek: Aha, Kalász, Nagybind, Nemesdicske. — Zsitvagyarmat, csatlakozó községek: Vajk, Zsitvamartonfalva, Mellek, Gyarak, Szentmihály, Ciffár, Tajnasári, Tüd, Sándorhalma. — Nagymálya, csatlakozó községek: Kismánya, Valkház, Hull, Oszaj, Barsfűs, Lúta. — Barabess, csatlakozó községek: Tóhöl, Rendve, Senecse, Kisballeg, Pozba, Sztékut, Ény. — Alagyőröd, csatlakozó községek: Garamlók, Felsőgyőröd, Kisgyékényes. — Az ipolysági járásban: Szalatnya, csatlakozó községek: Hívnyagyarád, Ipolyság, Döménd, Alsósemeréd, Ejeg, Horváti, Kislomba, Felsősemeréd, Palást, Gyerk és a hírom Tur. — Ipolyszakallos, csatlakozó községek: Ipolypasztó, Ipolybél, Lontó, Stets, Szász, Perdosény. — Ipolyvisk, csatlakozó községek: Pereszlény, Tessa, Kemence, Bernecsbarát. — Ipolyhidvég, csatlakozó községek: Ipolyvece, Drégelypalánk, Hont, Tesmag, Ipolynagyfalu, csatlakozó községek: Ipolylődmes, Kelenye, Ipolyseccánka, Láám, Ipolynyék. Tarbeceg csatlakozó községek: Kőkeszi, Szelény, Srak, Gyúri. Sioi járásban: Szob csatlakozó községek: Ipolydamásd, Helemba, Marianosztra, Kőspallag, Zbegény, Nagymaros, Szoklya. Kilygyarmat, csatlakozó községek: Garampáld, Zúba, Kisóvéd. Ipolytőgyes csatlakozó községek: Lókés, Ipolykisközi, Ipolyzalka, Vámosmikola.

SPORT

Idegenben győztünk

LTE—Csillaghegyi Mőve 2:0 (1:0)

Váratlan, de megérdemelt győzelmet arattunk Csillaghegyen bajnoki mérkőzésen. Bog-nár, Hász, Nemesok nélkül álltunk ki. Kazár — Pinnel, Sárközy — Németh II., Németh I., Bali — Birner, Szabó, Boross, Horváth, Szteliik volt a felállítás. Csapatunk nagy-szerűen játszott. Az első félidőben állandóan támadunk, gólt csak Boross lövéséből érünk el, mert Brenner a csillaghegyi kapus szentá-ciósan véd. A második félidőben folytatódik a fölyünk. Horváth csodás szabaddgyorlatát Németh II. bevágja. Ekkor kitör a botrány. A közönség betödul. Szurkolóinkat, játékosainkat és a bírót agya-főbe verik. A jelenlevő kétszందිර nem tud rendteretemeni a bírő erre lefújta a mérkőzést. Csapatunk minden egyes tagja dicséretet érdemel. Szívvel küzdöttek. Különösen kitűntek Németh II. (végre nem volt könnyelmű), Németh I., Boross és Szteliik. A fiatal Pinnel is nagyszerűen bevált. A bíró kitűnően vezette a mérkőzést. Végre idegenben is győztünk. Győztes fiaink megtekintették a Ferencváros—Csepel mérkőzést.

Lévai LE—Zselizi LE 1:1 (0:0)

A LLE idegen pályán, szép játékkal megérdemelte volna a gőzelmet.

Ipolysági LE—Ipolyviski LE 12:1 (8:0)

Levente bajnoki. Góllövők: Kiczán (8), Bellányi (2), Volent (2), illetve Balla.

Verebőly—Érsekújvári Cikta SE 3:2 (1:0)

Barátságos mérkőzés. A nagy lelkesedéssel küzdő hazai csapat mindjárt az elején veszélyes és a 9 percben Trungel jól helyezett fesszel megszerzi a vezetést. Utána két óriási helyzetet hagy ki Verebőly. A félidő végéig a Cikta csak védekezik. Szűnet után rögtön támad a hazai csapat és egy lefutás után Pecek 20 méteres bombája védhetetlenül száll a jobb felső sarokba 2:0. Utána óriási iramot diktál a Cikta. Egy kapufát lő, utána pedig a Cikta balszélője óriási lövését védi nagy bravúrral Szmrtyka. A 20. percben kapu előtti kavardás után Molnár lábáról hálóba pattan a labda. Öngól 2:1. A vendégeket a szél is segíti és a 27. percben egy ivelt lövés Szmrtyka csak kiütni tudja és a labda a jobbösszekötő elé kerül, aki kényelmesen a hálóba helyezi 2:2. Két percre rá Koprdá kezét akasztja meg a labdát a 16 osron belül, tizenegyes, Szmrtyka jól helyezkedik és nagy bravúrral védi a sorsdöntő tizenegyes. Utána megelénkül a játék. Verebőly szép támadás után a 41 percben Szolár jól helyezett lövés-sel megszerzi a győzelmet jelentő gólt. Verebőly leventéi megérdemelten győztek le nagy ellenfúlket. Az egész csapat ragyogóan játszott.

Többi eredmény. KAC—KFC 2:0. Megérdemelt győzelem. Várpalota—PEMTK 0:0. Gyenge játék. Vac—Fer. Tőrekvés 6:1. Biztos győzelem. Dorog—P. RÁKC 8:0. DAC nagy formában. FTC—MAFC 5:0. A kis Fradi a MAFC pályán győzött.

Ferencváros Léván. Ma a kis Fradival játsunk Léván bajnoki mérkőzést. Rekord-közönség számítottunk és szép játékra. A kis Fradi a következő keret jelölte a mérkőzésre: Mezőffj kapus, aki nemrég került fel Kaposvárról. Ő a legrugalmasabb magyar kapus. Nagy I. hátvéd többszörös BLASZ válogatott. Lazár hátvéd, a sokszoros válogatott „Tanár ur”. A fedezetsorban a KISOK és ifjusági válogatott Várszegi és Balogh és a Sárosi III ra emlékeztető Csanády fognak játszani. A csatársorban a sokszoros válogatott Toldi, az esti kupa-mérkőzések legjobb jobb-szárnya Lukács—Füstös, a legnagyobb magyar balszélő ígért Kovács II. és Beke a Nagy-várad—Ferencváros mérkőzés hősén kívül esetleg Zentai, kit Toldi utódjának tartanak és Parrag a sokszoros ifi és KISOK válogatott juthatnak szóhoz. A közönség kényelméről gondoskodva lesz. A lelátón lesznek ülőhelyek és az állóhely átkerül a másik oldalra.

Bars-Hont Vármegyei Közjóléti Szövetkezet

Versenyfárgyalást

hirdet az alább felsorolt közönségkénti részletezés szerint 280 drb. bővített szöba, könyhás, melléképületekkel ellátott ház építésére.

Szentmihályur	10 drb.
Nemespánn	20 "
Barsfűs	25 "
Fajkúrt	30 "
Verebőly	20 "
Egég	20 "
Garamveszele	5 "
Barsendred	40 "
Máln	40 "
Nagysáró	70 "

Pályázni lehet telepenként is ajánlat akár az összes munkákra, akár a különböző iparágakhoz tartozó munkákra külön-külön tehető. Építési anyagot a Szövetkezet biztosít és helyszíre szállít. Költségvetést anyaggal együtt kell megtenni. Költségvetési nyomtatványt és tájékoztatót 5 — P ellenében megküldjük. Pályázat benyújtásának határideje: június hó 15. déli 12 óra. Munka kezdete a felszólítástól számított 8 nap, de legkésőbb f. évi június hó 25-e, befejezése f. évi október hó 15-e. A Szövetkezet fenntartja azt a jőgot, hogy saját belátása szerint dönt. A munkálat költségési szabálszerűen biztosítva vannak. Bővebb felvilágosítással a Szövetkezet irodahelyiségében (Léva, Felszabadulás útja 4. sz. tel. 240.) az építővezető szolgal.

IGAZGATÓSÁG.

Meghívó.

A lévai Katholikus Kőr i hó 30-án délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a Kőr tagjait ezennel meghívja.

Tárgy: Az Orsz. Katholikus Kőrbe való belépés.

Ha ezen közgyűlés határozatképtelenség folytán nem lenne megtartható, úgy június 6-án tekintet nélkül a megjelentek számára lesz megtartva.

Igazgatóság.

Jókarban levő szobakálya eladó. Kiss Gyula, Léva, Vasutállomás. 468

Fűszerüzletállvány 48 fiókos jókarbanlevő eladó. Molnár István Hunyady János u. 18. 469

Singer -varrógép, női felöltő és ruhák, női cipők eladók. Felszabadulás utja 41. 470

Magyar stílusú butor előszoba fallal eladó. Damjanich utca 8. szám. 472

Uj butorok raktárról eladók. Damjanich u. 4., zöldség-piac. 471

Tavasszal

van az ideje a szokásos tisztogató kurának. A Darmol hashajtót milliók használják, mert hatása kitűnő. Használata után az ember mintha újja születne. Használja, mert Önnek is segít! **DARMOL**

Ágytoll olcsóbb!

Tarkatoll fosztani való 90 fill. Jobb apró puha 1.80 P, ennél is jobb 2.40. Sz. fosztottas 3.—, jobb 3.60 P. Fehéres fosztott 4.80, jobb 5.80, még jobb 6.80 P. Fehér fosztott libatoll 9.—, jobb 10.—, mégjobb 11 P. Egész pehelyest 11 P-től kg-ként szállít 5 kg-os postacsomagolásban, bérmentve utánvétellel. Köztisztviselőknek 3 % engedmény. — T. Tóth Mihály ágytollvállalata, Kiskunfélegyháza, Jókai-utca 1.

APRÓ HIRDETÉSEK

3 Pont:

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérik válasza szolgálatát levelezőlapot csatolni

Ma és mindennap Zvaránál találkozunk! 6

Eladó Koháry-utca 57. szám alatti ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 215

Kétszobás lakást keresek. Cim: Strba vendéglő, Fötér. 446

Gépírní és gyorsírní tudó fiatal leány állást keres. Édesatyja hosszú idő óta az orosz fronton teljesít szolgálatot. Címe a Vármegeye; Bajtársi Szolgálatnál, Léva, Vármegeyháza

Eladó egy, ajtóval egybeépített 330x270 cm méretű, nagy üvegtáblájú, redőnyös, alig használt modern üzleti kirkakat. Bővebbet a kiadóhivatalban. 451

Eladó juhturó őrlőgép, teljesen új. Cim: Balogh János Ipolyság. Hangyáspuszta. 452

Egy fűrdőkád fűthető kályhával eladó. Jókai u. 11. 453

Fiatal gyermeklány elhelyezkedne jobb házhoz, francia és német nyelvtudással. Cim a kiadóban. 454

Bőröndös tanulót felveszek. Györgyi Pál, Léva, Horthy M u. 5. 456

Eladó 6-os gőzlokomobil. Bővebbet: Léván, Felszabadulás utja 115. 457

Eladó ház nagy gyümölcsös kerttel. Bővebbet: Léván, Felszabadulás utja 115. alatt. 458

lrógépet vennék, jókarban lévő. Cim a kiadóban. 459

Két szoba kiadó. Érdeklődni lehet Wetzler fűszerüzletben. 460

Háztelek és butorok eladók. Érdeklődni: Felszabadulás utja 43. tejszarnokban. 461

Eladó építkezésből visszamaradt üvegeztet ajtó és ablakszárny, valamint néhány cementcső. Megtekinthető Petőfi utca 4. szám alatt. 462

Tanuló -fiu felvétetik Budaváry fogtechnikai laboratóriumába. 463

Tanulót felveszek, Bartos László órás és ékszerész, Léva. 464

Különbejárato butorozott szoba azonnal kiadó. Felszabadulás u. 5. 465

Jó félholdnyi lucernás ez évre bérbe adó Cim a kiadóban. 466

Lóhere eladó. Gömbös Gy. u. 29. 467

Délutáni elfoglaltságot vállal jómegjelenésű fiatal asszony, perlekt magyar-német gép- és gyorsíró gyermekek mellé, háztartásba is elmenne. Otthoni irodai munkát is vállal. Jellege: „Rendkívül gyors, lelkiismeretes és megbízható” a lap kiadóhivatalába. 473

melyért érdemes részt venni a jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték húzásán

mert egy egész sorsjegy ára csak 3 P, felsorsjegy pedig 1.50 P. Ilyen olcsó sorsjegy több nincs,

mert nyereményei 40.000 P, 20.000 P, 10.000 P, kétször 5.000 P, négyszer 2.500 P, hatszor 2.000 P, harmincháromszor 1.000 P stb. — összesen 29.360 nyeremény.

mert húzása már a közeljövőben: június 8-án esedékes tehát az eredményt a közeljövőben élvezheti.

Szakszerű javító-műhely!

Varrógépek, kerékpárok, bel- és külföldi gyártmányu. Gramafon lemezek legújabb felvételek. **Fegyvergyári** vadász- és céllövő fegyverek. **Vadászati és halászati** cikkek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

Városi Mozgó Léva

TELEFON 67.

Május 30-án, vasárnap 1, 3, 5, 7 óraker
Május 31-én, hétfőn 5 és 7 óraker

Pista tekintetes úr

vidám zenés történet. A főszerepben Jávör Pál, Tolnay Klári, Halmay Tibor, Turay Ida, Mály Gerő, Vaszary Piri és Pethes Ferenc. Magyar Világhíradó

Június 1-én, kedden este 5 és 7 óraker
Június 2-án, szerdán 5 és 7 óraker
Június 3-án, csütörtökön 1-3-5-7 óraker
Magda Schneider és Günther Lüders bájós filmje:

HURRÁ, ITT A TAVASZ

UFA HANGOS VILÁGHIRADÓ

Június 4-én, pénteken 5 és 7 óraker
Június 5-én, szombaton 5 és 7 óraker
Június 6-án, vasárnap 1-3-5 és 7 óraker
Június 7-én, hétfőn este 5 és 7 óraker

Az éjszaka lánya

Muráti Lili idei nagy filmje, az alvilág éjszakai grófnőjének izgalmas történetéről. Partnerel: Ajtay Andor, Perényi László, Greguss Zoltán, Rácz Vali és Szép Ilonka.
A fim 16 éven aluliaknak is alkalmas.
Magyar Világhíradó.

Vidékienek telefon vagy levél-rendelésre jegyeket fenntartunk. — Előadásainkat új színházhelyiségünkben, Bati-utca 3 szám alatt tartjuk. Új helyiségünkben is tiszteltellett kérjük a m. tisztelt közönség szives pártfogását.

ÉRSEKÚJVÁRI TAKARÉKPÉNTZÁR

lévai fiókja

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

leányintézete

BETÉTEKET

legelőnyösebben gyümölcsözöttet

KÖLCSÖNÖKET

kedvező feltételek mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, áruolombard kölcsön, zöldhítel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankösszeköttetése folytán az ország bármely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Osztálysorsjegy eladás.